

i CU - CUT!

Barcelona

Escudellers, 54

UNA MALA PARTIDA

Jugada de doble efecte

L'IGNASI ELIAS

Llista de la bogadera

Ab l'ignasi Elías, mort el dimecres de la setmana passada, ha perdut Barcelona el més popular dels personatges que li quedan com a recort d'aquells temps que'ls nostres avis esmentaven ab joia, no sols perque, anant las cosas de mal borrás com van, may pot dirse tant com ara que

*cualquiera tiempo pasado
fué mejor,*

sinó per l'amor propi, una de las característiques de la senilitat que fa que'ls vells trobin sempre incomparablement millor lo que han viscut en els días de la seva juvenesa, a lo que han de disfrutar a mitjas—sia n'aixó poden arribar—quan la feixugor dels anys els priva de tota cosa que no siguin aquets esplays retrospectius, tot mirant de fer días cap endavant, per dolents que'ls trobin y en realitat puguin serho.

Ab tot, val a dir que una de las més llegítimas glories d'aquella época y de la que justament poden vantarse els nostres avis, es la del Ignasi Elías, el popular *Nasi del Tivoli*, de quina personalitat els qui tot just ens hem tret el borbisoll de sobre no més n'hem conegut las darrerías.

La veritat sigui dita: una figura com la del Elías va escassejant cada día més y més, donchs no es certament el seu exemple'l que imitan tots aquells que, sortits del no res, acaban per conseguirse una posició social respectable, no sempre deguda, com la debia el difunt empresari de teatres, a la seva prodigiosa activitat y natural inteligencia en els negocis que desenvolava.

L'Elías rich, era'l mateix Elías pobre; l'Elías fadrí fuster, el mateix Elías empresari de tea-

tres: el *Nasi* de sempre. Si per alguna cosa estava engrehit de la seva bona estrella, no era pas pera enlluernar als altres, sinó per que al seu propi esforç la debia, satisfacció la més llegítima en un home que frueix l'honorat producte d'un treball may interromput.

La personalitat de l'ignasi Elías, apareix en la historia barcelonina l'any 1862, que es el de la fundació del Teatre del Tivoli, instalat al carrer de Mallorca, traslladat al lloch que actualment ocupa l'any 74, y restaurat l'any 80.

Tant al esmentat teatre com al de Novetats, quina fundació també li es deguda, el popular empresari va distingirse com a tal entre tots els de Barcelona, organisant campanyas teatrals de perdurable memoria, despertant l'afició del nostre públich a n'aquesta mena d'espectacles y fent un bé senyaladíssim—potser ben inconscientment—a todas las manifestacions del art catalá relacionadas ab el teatre y molt particularment a la escenografía.

Peró allá ahont cal anar a buscar la personalitat eminentment barcelonina de l'Elías, es al Tivoli vell, quin recort, respectable per molts conceptes, ho es principalment per haver sigut bressol del Teatre Catalá, ja que en aquell modest escenari que la majoria de nosaltres no hem conseguit, varen ferhi realitat las primeras manifestacions de la nostra literatura dramática, com ho eran las populars *gatadas* den Pitarra, algunas de las quals avuy día encara's representan ab aplauso y's celebran francament, malgrat todas las influencias que hagin pogut modificar el nostre gust, perque aquellas obretas que, traspasant lo cómic, cauen dintre'ls límits de lo grotesch, son las més sólidas y potser las úniques que temps a venir quedarán del teatre den Soler, per ser expressió fidel d'un dels principals aspectes del caràcter de la terra.

Primer coro del Tivoli vell en el *singlot poètic* den Pitarra "Els Pescadors de Sant Pol."

Allí, al Tívoli vell—com déyam—es ahont s'ha de buscar la personalitat del Elías, verdader esperit d'aquella casa, rey absolut quina voluntat y iniciativas ho presidían tot.

D'aquella primera época datan las anécdotas més curiosas referents al nostre biografiat, anécdotas que'ns revelan tot el seu temperament y especial modo de ser, y que son eloqüent provà de la seva ingenuitat, en quin sol concepte las retreurem, donchs, no fent aquesta salvetat, els qui no haguessin conegut al Elías, tal vegada las creurían inoportunas o poch honrosas pera la seva memoria.

Una d'aquestas anécdotas fa referencia al seu esperit mercantil, molt d'alabar quan s'exerceix lligítimament, com ho feya l'Elías.

Els qui han intervingut poch o molt en els escenaris dels teatres de la seva propietat y empresa, sabrán que una de las manías del Ignasi era la de donar personalment al maquinista l'avís d'alsar el teló en els espectacles.

De vegadas l'ordre trigava a donarse sense causa que ho justificqués, donchs la mutació estava acabada, els actors preparats, el consueta a la *conxa* y per fi de festa'l públich impacientantse y demostrant la seva impaciencia de la manera característica ab que acostuma a demostrarho la gent que sol concorre al *palco del oncle*, sobretot alguns anys enrrera.

Aquesta idiosincracia del empresari era pera molts

un misteri, fins que va arribar un día en que va quedar plenament demostrada la causa que la motivava.

Era un diumenge a la tarde; se portavan a la vora de tres quarts d'entreacte y l'Elías no donava ordre d'alsar el teló, ni era al escenari, ni semblava que s'enterés de la protesta del públich que frisava a més no poder.

Per fi el maquinista, excedintse d'atribucions, va aixecar la cortina, y va seguir la representació.

Encara no havia acabat la primera escenà, quan l'empresari, que era al café, va presentarse tot sulfurat a las taulas, emprenentlas contra'l maquinista per aquell propassament que's traduhía en un evident perjudici de la empresa.

—Peró home,—va fer el maquinista,—que'ns hauríam estat fins demá ab el teló avall?

—¡Es que encara tinch pera despatxar tot'una post d'enciamadas!—va fer l'Ignasi, exasperat.

No's pot negar que l'Elías sabia conciliar be'ls seus interessos d'empresari de teatres ab els d'amo de café.

Un'altra anécdota contarém d'ell, que es d'una simplicitat encantadora. Observis que fa referencia al aprenentatge de l'Elías com a empresari, aixó es, quan acabava de deixar el banch de fuster; d'altra manera acusaría en ell una ignorancia que no tenia al morir, per més que may tampoch va donárselas de saberut en res de lo que no fos de la seva corda.

EL «TÍVOLI» AVANS DE LA SEVA RESTAURACIÓ (1874)

(Dibuix del natural, inédit, den Joseph Luis Pellicer †)

Se representava al Tívoli una sarsuela, quina interpretació presenciava l'Elias desde una butaca de primera fila. L'home, que no sabia lo que era'l mecanisme d'una orquesta, va reparar que no sempre tots els músichs tocavan a la vegada y, atribuint a ganderia lo que eran naturals exigencies de la partitura y de totas las partituras, acabat l'acte va acostarse al director y ab ayre consentit va esperarli aquesta:

—Mestre, a vosté li fregeixen.

—¿Qué vol dir?

—Que m'he adonat que molts dels músichs paran de tocar tot sovint y jo'ls tinch de pagar com si sonessin sempre.

Es de suposar que'l convençerian las rahons del director

Fatrada del primitiu Café de Novetats

d'orquestra, porque no hi há noticia de que hagués descomptat als professors els compassos d'espera.

Per aquets conceptes, lo mateix que pel seu caràcter senzill y corrent, las simpatías y bonas amistats que l'ignasi Elias tenia a Barcelona eran numerosíssimas, com se va acreditar ben ostensiblement el dia del seu enterro en aquell inacabable seguici fúnebre que va fer exclamar a un popular actor que figurava entre'ls acompanyants:

—¡Quina xamba la del Nasí! fins mort y tot fa plé!

Per la nostra part ens associem al general condol, ab el recort que avuy dediquem al popular Elias des d'aquestas columnas.

LLEIXU.

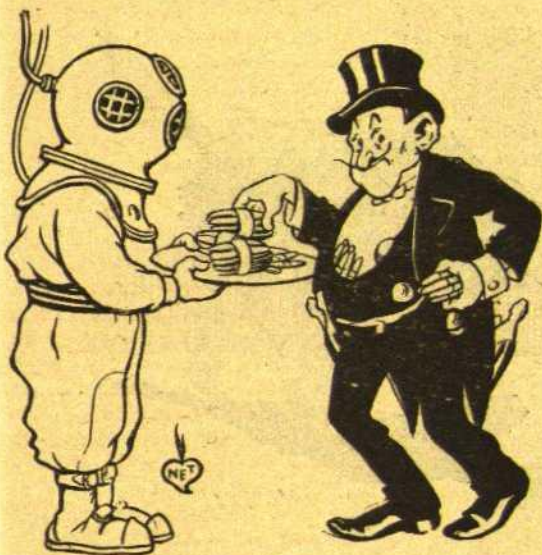
BANQUET MONSTRE

Sí senyors, que va ser monstre... per lo dolent y lo car. Un servidor no va anarhi porque no'm van convidar, y jo tinch aquet caràcter: allá hont no'm cridan no hi vaig. No faig con molts *periodistas* que trescents dias al any esmorzan, dinan y sopan sense que'ls hi costi un clau. Pró encara que no vaig serhi, segons he sentit contar y he llegit en els diaris, en Martín va fé un *pitaf*. Y, la vritat, no m'estranya; ves com havia d'anar, un *menú* que per enténdrel et tens de buscá advocat. Tot son paraulas estranyas, tot son mots entravessats; tant, que un hom se queda en dupte de si ha llegit un tractat de medicina estrangera o be una llista de plats. Tinguin, ara vull copiarlo no més per curiositat. Agafin el diccionari y váginlo consultant; ja veurán quina musica de *garranyics, garranyacs*. Tot es en francés. *Hors de oeuvres*. *Potages à la Imperial*, *Petits plats à la Toulouse*, després *Asperges en Branch*, *Poulards de la Bresse aux Cressons*, *Escalopes de foi gras*, *Estomacs perdreau Boliere*, (fixinse be ab aquet plat). *Bièces de bouf Macedoine*, *Par fait praline gueduas*, *Desserts assortis*, vi ranci, y *café et liqueurs* en gran. ¿Vritat que sols de llegirho un hom ja's queda embafat?... No sé si van dar magnesia, pro quasi ho crech natural, porque, vaja, aquell que mengi

sols un xich de cada plat y no es purgui desseguida, pot dir que es a Can Pistraus. Veuen? en qüestió de puros no he pogut averiguar si van darne o no van darne... ¿no es vritat que sembla estrany? donsas no hi posin cap dupte porque es la pura vritat. Mentres dos o tres sostenen que en van recullí un cabás y que eran de *Vuelta Abajo* d'aquells tan sechs y planxats, altres juran y perjuran que no'n van poguer pipar. En Coria va dí en un puesto, que'n té per fumar tot l'any dels puros que van... *donarli* (no diu qui'ls hi va donar). Pro en cambi un senyor de crédito, diu que en Puig y Cadafalch, que per més que a en Doys li cogui, es un xicot incapás d'empescarse cap mentida, va assegurar l'endemá que al sortir d'aquella festa va veure que l'Almirall fumava un puro de quarto que s'ha pogut comprobar que li havia dat un *Xauxas* ab intenció d'obsequial. Está clar que aixó al Alcalde li va costá un disgust gran. Pro lo que més va enfiadarlo es lo que'ls vaig a explicar. Figúrinse: es temps de veda y per tant no's pot cassar; donchs en el *menú* m'hi clavan un plat compost de *estomacs perdreau boliere*, ¿que'ls hi sembla? Ara ho diré en catalá; *Pedrats de perdus novellas*. ¡Válgam Sant Nin y Sant March! ¿D'ahont van vení aquellas bestias? ¿Per quin fielat van passar? ¿Ab quin *dret* van introduirlas y el *dret*, qui se'l va quedar? L'Alcalde es dava als diables y vinga anar suposant si van entrar de *matute*,

A BORDO DEL «MONARCH»

—No es dolent aquest sistema;
qualsevol vagi al estanch.

o si eran del any passat.
Potsé el *mano* del fondista,
sens haurá volgut rifar
y en lloch de pedrers *boliere*
ens ha dat pedrers de gat.
Per aclarí aquestos duptes,
l'endemá va fer cridar
als Regidors més entesos
y els hi va consultá el cas.
—¿Que me'n diuen dels *estómachs*?
—Que un servidó el inch inflat,—
va di en Grañé,—y del *volumen*
d'una bufeta de llart.
Sí, senyor, vaig atiparme
y fins em sento capás
de exercí un quan temps el càrrech
de *concejal* retirat,
fins que vinguí un'altra esquadra
que la tinguém d'obsequiar.
—Calli, home, que'm refereixo
als célebres *estomacs*
de perdiu que van donarnos.
—Vaig trobals molt ben cuynats.
—¿Pro no sap que es temps de veda?
—¡Ay! ¡no m'hi havia fixat!
—És precis que s'averigüi
quin ha sigut l'empleat
que ha permés que s'introduissin
perdius, en un temps del any
en que la cassa es prohibida.
—¡Quina idea, senyó Amat!
Ja tinch el *quid* de la cosa,
ja comprench aixó que ha estat.
En el banquet d'ahir vespre
de perdius no'n van donar,
van dar pedrers.
—Pro a mi em sembla
que al capdevall es igual.
—Donchs permeti que li diga
que está molt equivocat.
Escolti ¿que no es possible
que un cirujá esversat
hagués agafat las bestias
y obrintlas de cap a cap
els hi hagués tret ab cuidado,
per no felshi gayre mal,
la *viscera* suculenta
que a vosté l'amöhina tant?

—Qu'es pensa que som tan tontos
¡fugi d'aquí sant cristiá!
¿de las perdius, qué pot fersen
un cop fora l'estomac?
—¿Qué pot fersen em pregunta?
Tornarlas a deixá anar.
— ¡¡...!!!

K. O. K.

Desde la "Puerta del Sol"

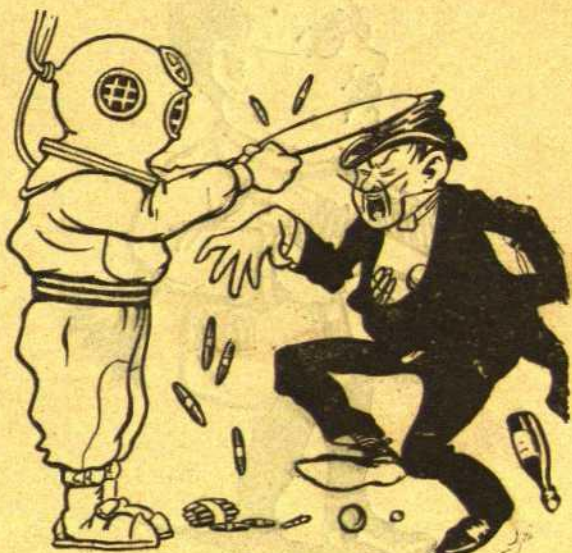
De las peripécias y solució definitiva de la crisis, els en faig franchs, perque ja'ls suposo prou enterats de tot per la premsa diaria.

Tots els *conspicuos* que componen l'actual Govern d'*altura* han sigut ja ministres, menos un parell que son nous de trinca y es fácil que'ns fassin pagar las estrenas. Aquestos son en Montilla y en Rodríguez—d.s notables que acaba de descobrir en Sagasta, que ab aixó hi té molt bon cop d'ull—y que diu que reunixen totas las condicions necessarias pera ser ministres espanyols... Encara que jo crech que per aixó ja es bó qualsevol, perque, qui més qui menos, tots els espanyols ne tenim de *pasta* de ministres, mal ens está'l dirho. Lo bó es que, aixis com tots els demés ministres, al anar a jurar la Constitució, vestían d'uniforme, aquet parell, com que encara no tenian llesta la cascaca de cent ulls, hi tingueren d'anar de frach, com els cambrers de Fornos... ¡No ve d'un tanto!

Ara be: vostés se creurán que, un cop resolta la crisis, aixó torna a ser una bassa d'oli, ¿no es veritat?... Donchs, no senyors; ara precisament es quan hi há més *mullader* que may entre'ls prohoms de la política.

Ja veurán lo que passa: en Moret y en Canalejas, que son l'ánima (de canti) de la situació, se professan un carinyo tant rabiós que, segóns contan malas llenguas, es a dir, llenguas polítiques madrilenyas, s'arren-

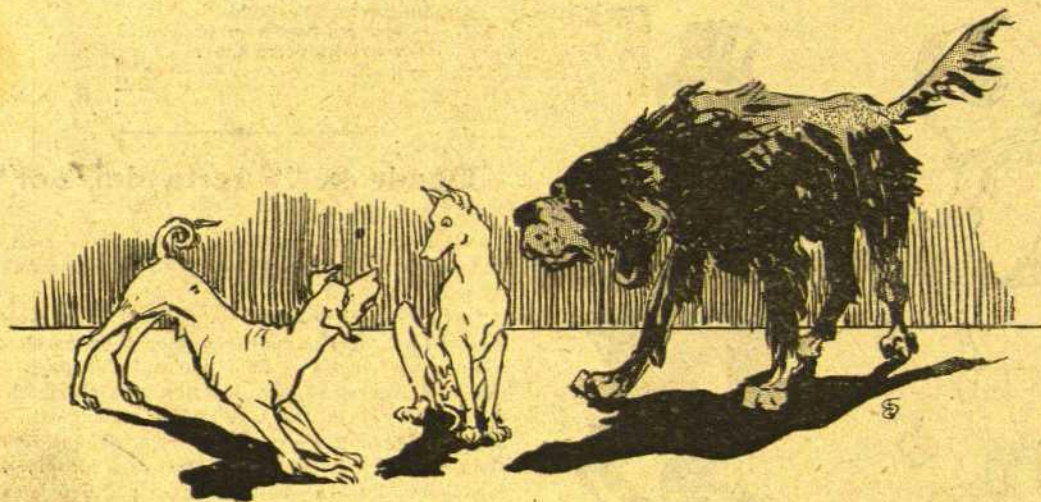
A BORDO DEL «MONARCH»

—Vaja prou; aixó ja es massa.
¡Vés a robá al camí rall!

PERRERIAS

—Linda, no'n fassis cas d'aquet ¿que no ho veus qu'es un gos peter?

carian el fetge si poguessin; y, si s'han avingut els dos a formar part d'un mateix Ministeri, es sols per las sevas aficions més o menos... democráticas, y creyentse que, un cop a dintre, ja l'un o l'altre conseguiria imposarse y ferse valer cada hú la seva. Velshiaquí, donchs, que cada Consell de ministros, segóns prevéu

tothom, ha de semblar una *riña de gallos* que, si la entrada fos pública, s'hi podria anar pera ferhi apostas mútuas.

Además, en las filas fusionistas han aumentat las dissensions d'una manera notable. A més de las eternas barallas entre moretistas y canalejistas—consequencia de la renyina de sos quefes, de que hem parlat més amunt—tenim també el disgust y l'enfado dels ministros de l'anterior Gabinet, que han sigut sacrificats al solucionarse la passada crisis. Aquestos y sos partidaris personals, no s'amagan de criticar molt durament al actual Govern, fomentant l'indisciplina en el partit y propositantse seguir una conducta tal, que ha de donar serios disgustos a n'en Sagasta... si es que en Sagasta es capás de passar disgustos, que ho dupto.

Per tot lo dit, donchs, y per altrás cosas que no's poden dir, se considera que aquet Govern ha de ser de molt poca durada, per més que en Weyler hi posi el coll; ¡y aixó que, avuy com avuy, las *espasas* son *trunfos*!

Qui més hi ha guanyat ab tot aixó, ha sigut el Banch d'Espanya que, ab la cayguda de l'Urzáiz, ha lograt sortirse ab la seva. Com hi sortirà sempre, mentres hi hagi espanyols pacients que tinguin una pesseta a la butxaca y's resignin a soportar sense protesta las *excelencias* de l'actual sistema. Y prou d'aquet color; porque, si ho profundisavam massa tot aixó, aviat acabariam cridant... ¡Viva España!

En fi, no'ns hi amohiném, que tampoch no'n treuriam res d'aquestas caborias. Y al capdevall, per més que diguém, l'impost de consúms no'ns el rebaixarán pas porque'l nou ministre d'Hisenda, en Rodrigáñez, que's veu que es una alhaja, ja ha dit que ell no n'era pas partidari de rebaixarlo... ¡Y aixó que diu que també professa ideas democráticas!...

¡Ves quina ganga!

DESPRÉS DEL TIBERI

—Are si que'n tindré per dà y per vendre.

MARIANO DE LA COLOMA.

Monas

[UN] ALCALDE EN CONTRADICCIÓ

—La meva es més grossa que la teva.
—Y bueno, però tampoch té un mico tan maco al cap de munt.

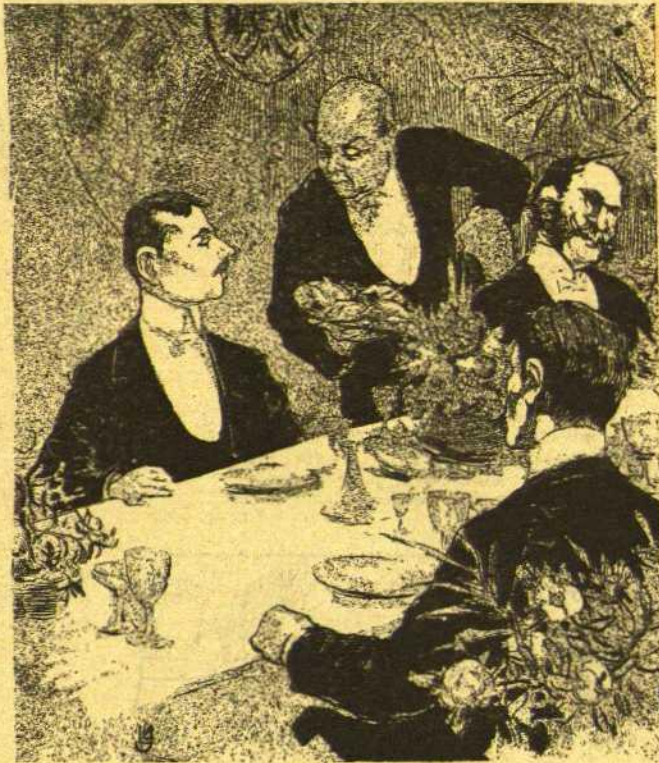
—Ves si nól la meva mona va vestida de soldat.

—Y la meva de general, que encara mana més.

¡Miréulos que contents van portant la mona, ab el matxix cuydado que sí's tractés d'un tresor! ¡Miréulos com discuteixen sobre quina es la més maca y quina la més grossa! En aquet moment per ells no hi há res més al mon de tanta importancia con lo que portan desde cal padrí. ¡Ay, quan la veurá la mare! y els meus germanets ¡quina enveja! ¡hi há vuyt ous! y no son com els que venen a la plassa, no; ¡aquestos son de tots colors! ¡y quants confits de plata!

¡Ditxosa edat y sobretot ditxosas ilusions! Es ben segur que d'aquestas monas que ara a n'aquestos nens els causan tanta alegría, demá no'n quedará més que'l trist ninotet destronat de son regne de crocant y confituras.

Com tot lo d'aquesta vida, com totas las ilusions que duran tan sols breus moments. No va estar gens desacertat el que va inventar alló de: "aquet es un mon de monas."

"Bajo ningún concepto será permitida la introducción de caza en este término municipal durante la época de caza."

(Disposició de l'Alcaldia.)

—Deu los quart.

—¿Qué se li ofereix?

—Voldria una mona.

—Miri, tot aquest aparador n'está plé, trihi la que més li agradi.

—Ja veurá, es que una servidora no hi volia gastar gayre.

—De tots preus en tenim.

—No's cregui que per aixó vulgui una rancieta ¿sab?

—¡Oh, ja, ja!

—Peró la veritat, voldria una cosa que aparentés y sigués acomodado, perque'ls temps no son pera fer extraordinaris y, además, que a la criatura que haig de donar la mona li vareig ser padrina ben bé perque un hom molts vegadas no pot dir que no.

Sápiga que va venir a viure al costat de casa...

—¿Qué li sembla aquesta?

—Hi há confitura de taronja y es mal pel dentat.

Donchs, com li deya, va venir a viure al costat de casa un matrimoni que vivia ab una germana de la dona; y vegi si va ser ben casual: va resultar que l'home...

—¿Li agrada més aquesta?

—Es massa alta.

Va resultar que l'home es del mateix poble que'l meu marit, y, está clar, várem comensar a franquejarnos...

—Y aquesta ¡li fa pessu?

—Es massa baixa.

Várem comensar a franquejarnos, va venir després que varen tenir una criatura y'm van fer padrina, ¿qué havia de fer més que acceptar? vosté en un cas igual que faria?

(El dependent, distret)—Jo'm quedaria aquesta de pa de pessich ab adornos de cabell d'àngel.

—Ja es bastant bonica aquesta, però lo que no m'acaba d'agradar es la mona de dalt.

—¡Ay, ay! ¿qué te?

—¿Qué vol que li diga? trobo que no fa gens de tropa.

—Y donchs ¿cóm la voldria vosté?

—Voldria que sigués d'aquellas que fan anar el cap.

—Prou, aixó ray! Miri, aquí'n té una que sempre diu que sí.

—¿Y no'n podria trobar un'altra que a més bellugués els brassos y la cúa?

—No senyora, no la puch servir.

—¿Ahont ho podria trobar lo que desitjo?

—Que bellugui'l cap, els brassos y la cúa, sols en un puesto.

—¿Ahont?

—¿Sab al Passeig de Colón, vosté?

—Prou.

—Donchs passi per allí, tiri cap a la Plassa de Sant Sebastia, passi pel Passeig d'Isabel y de la Aduana, fiquis al Parque y a qualsevol empleat preguntili per la gabia aels micos y allí trobará lo que busca.

El nen arriba a casa seva plorant.

—¿D'ahont vens?

- De cal padri.
 —¿Y no t'ha donat la mona?
 —No.
 —¿Y donchs qué t'ha dat?
 —¡M'ha donat un micol! ¡ji, ji, jil

ALEXANDRE FONT.

EL VALENT

¡Entre cristales de aumento
 cudanta gente se veen!
 (BARTHINA).

Exercint de *matón* de mala mena,
 ab dictats que rebutja'l diccionari,
 mofavas ab frasseig de perdulari
 de tot lo que es honrat y val la pena.

Lográ ser diputat, quan ab cadena
 lligada ferma al peu com presidari,
 hauria hagut d'anar l'estralfari,
 donchs té desarrolat l'os de l'esquena.

Devant de l'indelens ¡cóm s'agegantal!
 La caixa dels seus trons airat deslliga
 y fins en el vedat posa sa planta.

No obstant el seu valor, ¡cuánta fatiga
 li causa un sol tricorni, puig l'espanta,
 y queda més petit que una formigal

LL. M. y C.

Com cada any per Setmana Santa, todas las habitacions de cala Tallá varén permanéixer tancadas durant el dimecres, el dijous y el divendres passats.

Y, també com cada any, algunas de las familias que ocupavan las habitacions, han aprofitat la festa pera cambiar de pis, pera instalarse en els que hi havia desocupats o pera renovar més o menos la fatxada... en lo que's refereix als cartells.

Aixó vol dir que hi ha hagut més o menos trasbals.

Entre'ls teatres que han canbiat d'estadants, deu comptarshi el del Tívoli, hont ha deixat d'actuarbi la companyia eqüestre-gimnástica-acrobática-cómico-lírica, etc., etc., que hi actuava, havent sigut el seu últim acte digne d'esment, el benefici del equilibrista Harry Lamooore, qui, després de executar sobre la corda fluixa els exercicis que tants aplaudiments li valian cada nit, va imitar ab gran perfecció la veu de diferents animals. Per cert que, al imitar la del gos, va contestarli un que n'hi havia al galliner, produint en el públich una gran riota.

A propòsit d'aquest artista, un amich meu, mentres presenciava aquellas arriscadas cabriolas que feya sobre la

corda ab perill de rompres el baptisme, me deya l'altre día:

—El prou pot dirse Harry, però a mi, quan li veig fer aquestas cosas, sempre'm venen ganas de cridarli: ¡Xool!

Fora la companyia eqüestre, ha debutat al Tívoli una companyia de *zarzuela grande*, que ha fet recordar als vells el temps de la seva joventut, ressucitant una pila d'obras que ja no més se representavan als teatres de fora.

Entre'ls teatres que han renovat una mica la fatxada en qüestió de cartells hi há els de Eldorado y Romea.

El primer va ferho ja el dissapte de Gloria, ab l'estreno de la sarsuela en un acte y tres quadros *El sombrero de plumas*, original de D. Miquel Echegaray, ab música del mestre Chapí. Pera aquesta obra, en Molas ha tingut un acte d'explendidesa, fent pintar una decoració nova a l'Urgellés. Aixó sí: al ferho, ja estava ell segur que la seva *claque*—la més ben disciplinada de tot Barcelona—procuraria fer surar l'obra, costés lo que costés.

Lo nou que s'ha posat a Romea ha sigut *El regiment de Malgrat*, obra en quatre actes de D. Pau Parellada, anunciada pera'l dimars junt ab *La alegría que passa*, que's devia estrenar el mateix día ab una decoració dels senyors Moragas y Alarma. La setmana entrant donaré sobre ab duas obras la meua culledrada.

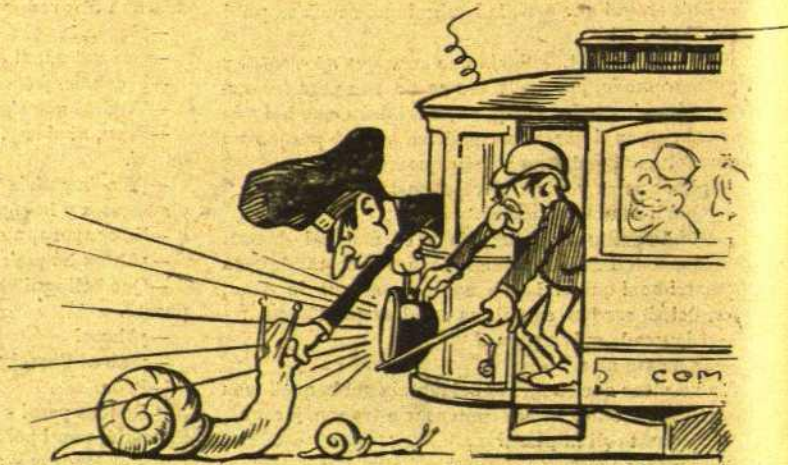
VIROLET.

CANTAR

El dia que ab tú renyeixi
 tot m'ho tornarás, Mercé:
 mas cartas, els meus regalos...
 y las festas que t'he fet.

MANEL DOMÉNECH

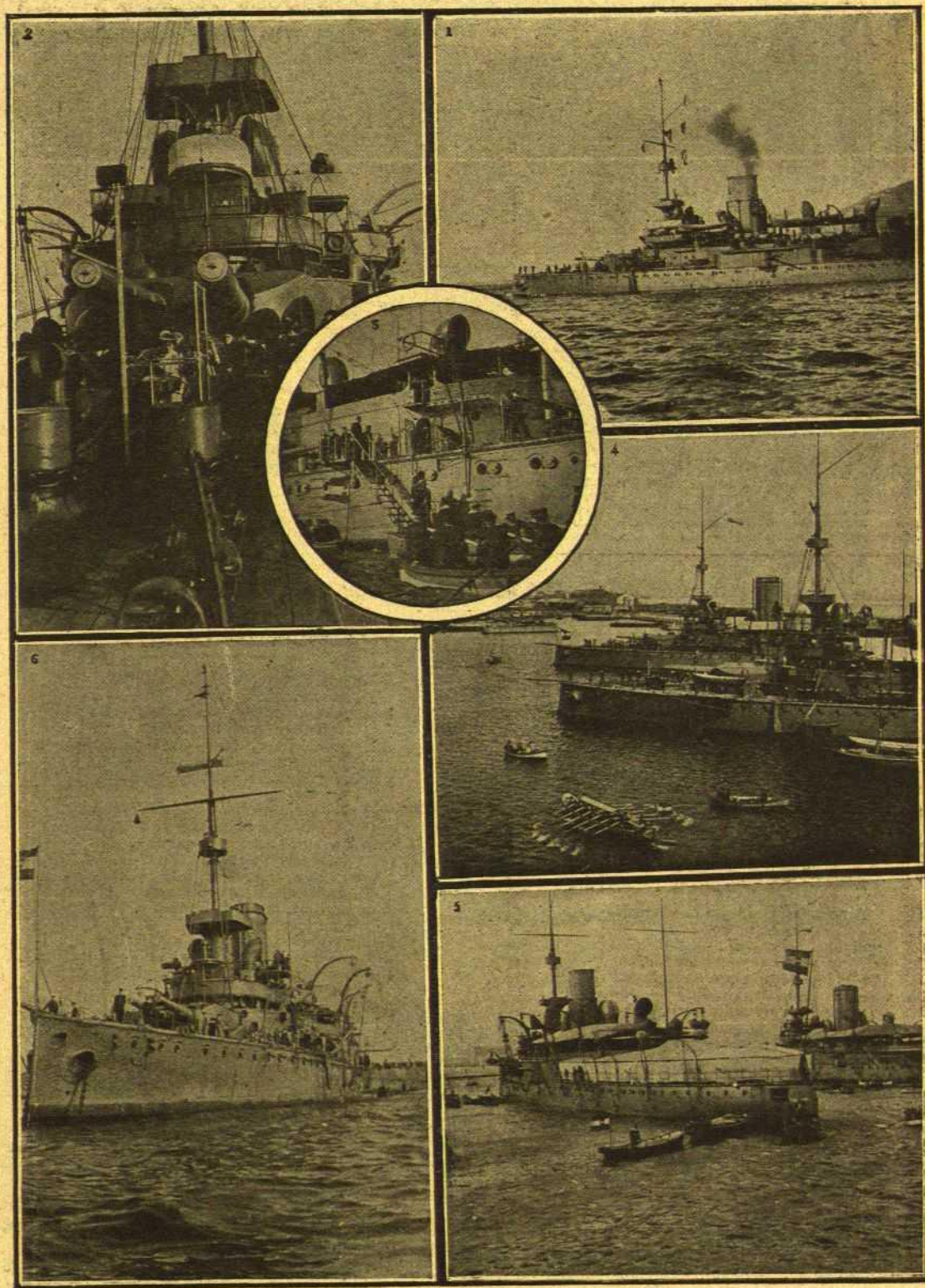
LAS REFORMAS DELS TRANVÍAS

Será'l sol resultat práctic
 de semblant innovació,
 que a la nit, en mitj la vía,
 s'hi puguin cutllir cargois.

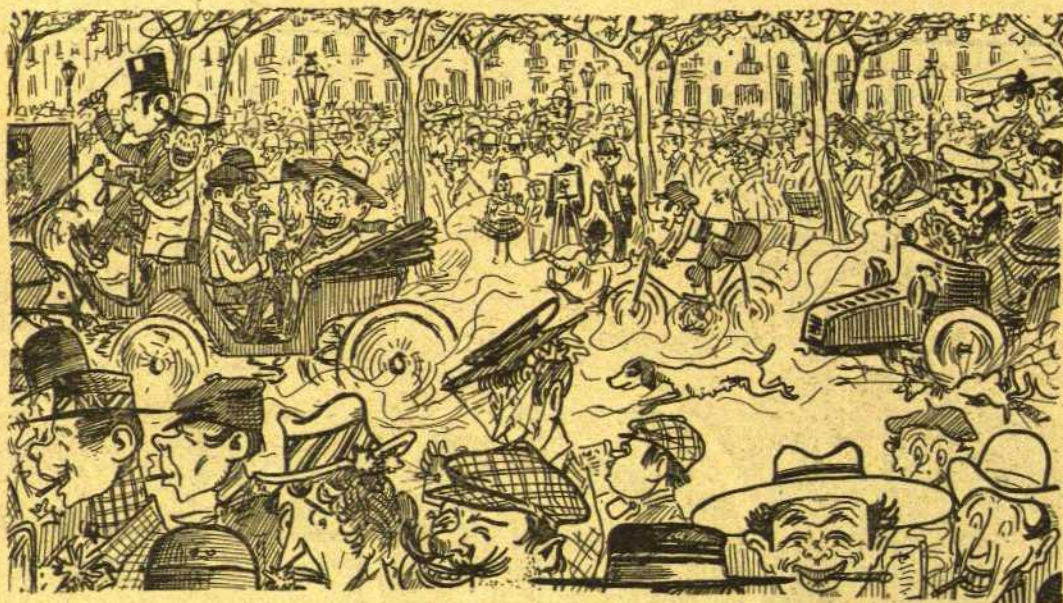
LA ESQUADRA AUSTRO-HUNGARA A BARCELONA

1. El "Monarch" en marxa.—2. Una matinée a bordo.—3. L'Almirall embarcantse.—4 y 5. La divisió naval.—6. El creuer almirall,
 (Fot. dels Srs, Branculi, Escuder y Pau.)

L'ANADA

A l'anada s'hi va ab cotxe
fumant y ab molta alegría.

CARA Y CREU

De *La Publicidad* del 26:

En cierta sucursal de *La Perdiu*
un caballero entró
para hablar de las cosas de la *ideya*,
cantar *els segadors*
y cambiar impresiones con los puntos
de aquella reunión.
Se dijeron mil cosas del tirano,
y luego se vertió
sobre algunos la baba repugnante
que tiene el caracol.
Cansado de la amena compañía
se marchó el buen señor,
y tuvo una sorpresa ya en la calle:
¡le faltaba el reloj!
A un amigo contó la aventura
con temblorosa voz
diciéndole tristón:—¿Será fulano
quien hizo ese baldón?
¿O bien Zutano que en la Bolsa tiene
fama de timador?
¿O bien perenganito que otras veces
alhajas liquidó?
¿Será aquel jovenzuelo? ¿será el otro
que parece un furgón?
¿será aquel jesuita?...

—Caballero,
cállese usted por Dios,
que de tal sustracción no podrá nunca
saber quién es autor.
Si usted va por el campo distraído,
y pega un tropezón
y cae en un zarzal ¿sabe usted acaso
qué espina le pinchó?

Amich *Doys*; es un dirtho, però de llavoras que feyas *El Busilis* no més te n'ha quedat la mala llengua,
sense l'ingeni. ¡Sembla que, posat a beure, fins t'hagis begut l'enteniment!

Pensa bé que ab nosaltres no pots barallarhi perque't tocará sempre el rebré. Las tevas *chirigotas*, per lo
inverosímils, en contes de fernes mal, ens fan riure.

¡Pela, que las nostras et fan posar seriol...

De ¡Cu-Cut! d'avuy:

En cierta redacción de La P...erdida
un caballero entró
buscando un sinvergüenza descarado
contrario á *els Segadors*.
Allí cambió impresiones con los puntos
de aquella reunión,
y mandaron por vino á la taberna;
el codo se empinó
y el más viejo y ruin quedó borracho
lo mismo que un bocoy.
Cansado de la amena compañía,
se marchó el buen señor
y tuvo una sorpresa ya en la calle:
¿quién de ellos era *Doys*?
A un amigo contó la aventura
con aire de dolor
diciéndole tristón:—¿Será aquel tipo
de aguardentosa voz,
que estaba al lado de una fea vieja
cuya faz me dió horror?
¿Será aquel mozo negro del bigote
de semblante feroz?
¿Será aquel jovenzuelo tan raquítico
de tan inmundó olor?
¿Será aquel viejo chocho?...

—Caballero,
cállese usted por Dios,
que entre ellos hallar no podrá nunca
al hombre que nombró.
¿Le parece muy fácil en tal punto,
de pillos reunión,
conocer al más grande sinvergüenza
cuando todos lo son?

LA TORNADA

Peró al torná, a més de quatre
els han de portá en camilla.

MOSSEGADAS

Días enrera *Las Noticias* publicava un article den Nogueras i Oller.—Aixís, ab i llatina.

—Be ¿qué vol dir aixó?—preguntarán vostés si no son lectors d'aquell diari.

Per nosaltres res, donchs tampoch ho som, però pels suscriptors ja es diferent, perque aixó de veures condemnat a llegir un article den Nogueras, escrit *para colmo de males* en castellá, es un cástich que no se'l mereix pas tothom.

—Home, no n'hi há per tant—objectarán vostés altra vegada:—al cap y al últim, els suscriptors que no vulguessin llegir l'article den Nogueras, podían llegir un altre.

Aixó va ser lo que várem pensar nosaltres al veure la firma.

Peró aixís que várem anar per empendre la lectura del següent... ¡horror! várem adonar-nos de que'l firmava... ¡en Pérez-Jorbal!

¡Pérez-Jorba y Nogueras tot en un día! Deu anar molt gras aquell diari que no pensí la influencia funesta que pot tenir semblant abús sobre las llistas de suscripció.

La Publicidad també va conmemorar-lo el Dijous Sant, inspirant-li la significació de la diada las consideracions que transcribim, tan sentimentals, tan corprenedoras y tan... bestias.

“Si Jesús volvieses!

“Si desembarcava en Cataluña, sería acogido por los más infelices pescadores de San Pol ó de Altafulla, y entraría en Barcelona, delatado á las autoridades como sospechoso de anarquismo. ¡Qué séquito de miserables astrosos, súcios, desvalidos! No encontraría aclamaciones, ni palmas, ni centuriones, ni prohombres!... Polizontes de torva catadura le seguirían blandiendo garrotos, y tendría que buscar amparo en alguna choza de los arrabales. En Hostafranchs se abriría la puerta, si puerta tuviese, de una casuca acribillada por los balazos de los mausers. La pobre familia de basureros le ofrecería de todo corazón míseros ali-

mentos, pan duro, amasado con sulfato de barita, y vino falsificado con ingredientes homicidas.

“Y en santa paz comulgarían todos los presentes, mientras correrían por la ciudad asustada las nuevas de una formidable conspiración...

“Tan sólo se abreviaría la Pasión, gracias al estado de guerra y la suspensión de las garantías constitucionales.”

Y encara s'ha descuidat d'una cosa el *místich* cronista del portaveu dels republicans de fantasia. Que Jesús desde Hostafranchs s'arribaria a la Rambla del Mitg y ab las mateixas escombras de la *pobre familia de basureros* faría una escombrada general en aquella casa ahont tancan els qui, fentse passar per amichs del poble, l'explotan y l'atían a tota mena de concupiscencias.

Jesús tant com era amich del pobre, era enemich dels hipócritas y dels falsos profetas.

¿N'están enterats els Junoy, Lerroxx y Corominas?

Lo que l'autor del exabrupte de *La Publicidad* anteriorment transcrit describía condicionalment el Dijous, en *Doys* ho donava'l Divendres com a cosa feta.

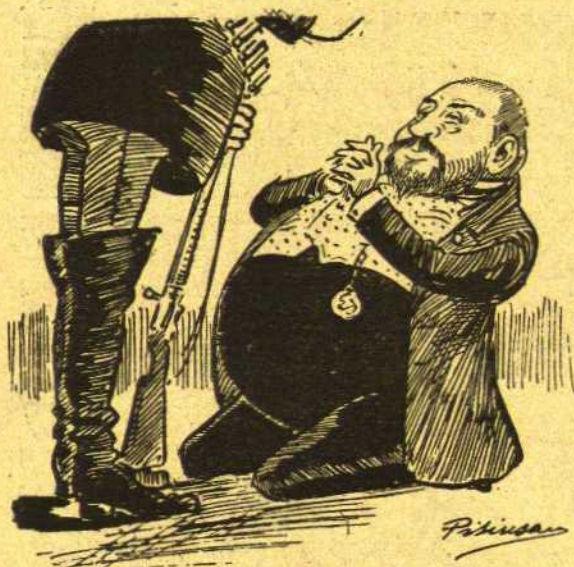
Efectivament; l'*hermano Pellejo* ens fa, ab tots els seus detalls, la informació de l'arribada de Jesús a Barcelona. El Salvador va venir per la carretera de Mataró montat en el *legendario pollino*, va ser aclamat y obsequiat per *los ricos y los sacerdotes*, va fer discursos al Ateneu en elogi del regionalisme y del clero, y al anar a pendre el tren cap a Madrid, els qui'l varen anar a despedir a la estació varen veure ab horror, que *al subir al vagón-cama, dejó ver por debajo de la túnica un largo rabo*.

Es innegable que aquet *Doys* té mal vi. Mirin que sortir ab semblants apólechs estant en Lerroxx a Barcelona! Perque es evident que la cosa va per ell, o sino fixinshi.

Arriba el *amigo del pueblo*; es aclamat per *los pobres* y obsequiat pels *sacerdotes*... de *La Publicidad* ab cada xelís qu'esparvera; fa discursos a cada cantonada sobre l'interessant tema: “Alsemnos y aneuhi” y quan veu la cosa mal parada, agafa el *wegón-cama* y cap a Madrid. Al pujar al reservat, els qui l'acompanyan s'adonan de que assota la *horrada blusa del obrero* hi porta una rica indumentaria de burgés, ab

LO DEL TRANSSVAAL

Segons notícies que corren,
Sa Graciosa Ma 'estar,
cansat de rebre tunyina,
está concertant la pau.

cada brillant a la petxera que fa fer pampellugas als ulls.

Ab tot, els seus acompanyants no sen escruixeixen; somriuen indulgentment y fan els ulls grossos.

¿Oy que es aquesta la cúa que en Doys va veure asota la túnica del suposat Jesús?

D'ensá que ven que las sevas ninfas brutas y infladas—dignas parionas de las gitanas den Nonell—se quedan penjadas a can Parés esperant inútilment qui las compri, en Brull s'ha plantat de crítich y despotrícia de bó y millor contra l'art catalá y els mestres que ha tingut.

Ara mateix, ab la firma de *Menipo*, publica en un periódich setmanal un article titulat *Algo sobre arte*, en el que reventa... ¿may dirían a qui? *Nada menos* que a Viladomat. Diu que *para considerarlo como un gran pintor, se necesita muy buena voluntad y patriotismo*.

Lo que's necessita es sentit comú y una mica de coneixement de lo que es art. Lo que's necessita es veritable educació artística y criteri, cosa que no posseheix tothom y molt menos un home que no ha arribat més enllá de l'imitació de pintors exòtichs, prenentne no més las carrinclonerías, y no sabentsen assimilar lo bo.

¡Y un home com en Brull diu que may hi ha hagut escola catalana!

Si tots els nostres artistes haguessin sigut com ell, no que no n'hi hauria hagut mav.

Perque ¿qué ha fet en Brull? De primer, imitar rastroserament a n'el malaguanyat Simón Gómez, de qui es indigne deixeble. Després—estrafer y parodiar a pintors de fora que no ha arribat a capir. Per últim, fusellar al pobre Nonell, a qui imita de la manera més descarada en la puresa del dibuix y en la brillantesa del color.

Ja fa bé, ja, de firmarse *Menipo*. Y no per lo que tingui de filosoph ni de poeta, que no'n te res, sinó pel seu cinisme.

Encara que es un cinisme forsa casolá.

El nostre colaborador artístich *Franz* (Francesch Mañé y Roig) ha sigut agraciat ab el segón accésit en el concurs de Cartells anunciadors del paper de

fumar Roca, pel que hi presentava ab el lema de *Fumatum est*.

La enhorabona, y celebraríam que en vinents concursos seguís figurant entre'ls qui fuman y may entre'ls qui escupen.

El Real Club de Barcelona ha nomenat socis d'honor al Arcalde y al President de la Diputació, oferinlos hi al mateix temps una canoa tripulada per dotze remers pera'ls actes oficials.

No sabém si guarda cap relació aquest oferiment ab el paper verament ridicol que feu nostre Arcalde al anar a visitar al Almirall de la escuadra austro-húngara, ab aquella *banyera* del creuer *Río de la Plata* comandada per un *cabo*.

Feya caure la cara de vergonya comparada ab las hermosas llanxas de vapor dels austriachs, y més que tot al veure la falta de consideració envers nostra primera autoritat.

Casi tenía rahó aquell que, presenciant tan vergonyosa escena, deya:

—Si jo fos del Arcalde hi aniria ab un bot d'un "barquillero."

Un simpátich obrer de Sans ens remet copia de las cobias que a tall de caramellas va dedicar dissapte a la nit un coro humorístich d'aquella barriada al embotellat Barberillo.

Sentim que la falta d'espai ens impideixi transcriurelas, però val a dir que per sal y intenció que tinguin, a la persona obgete del obsequi li deurián fer ben poca gracia.

¡Com que, segons veus, després d'haver sentit la primera estrofa, va corre tot seguit a posarse cotó fluix a las orellas!

Oscilan entre 129,433 y 135,000 pessetas, las cantitats pressupostadas cada un d'aquets tres últims anys per l'Ajuntament de Barcelona en concepte de gastos de desinfecció.

La major part d'aquets capitals se llensen sense compassió de cap mena a dintre de las clavegueras en forma d'aquell such tan térbol que no té altra virtut que la de donar sustos a las ratas.

Verdaderament, aixó es no tenir conciencia, sobre-tot quan aquets medis no conseguixen rebaixar en lo més mínim las espantosas xifras a que ascendeix la mortalitat a Barcelona.

Lo que'ns fa més gracia del capitol de desinfeccions es la consignació que's fá de 400 duros ¿may dirían en quin concepte? Donchs pera la adquisició de regadoras. ¡Fíllets de Deu, ni que fossin de plata pavonadal.

No cap negar que Barcelona está necessitada d'una bona desinfecció, però no precisament de las clavegueras, sinó de las comissions y negociats ahont se confeccionan tan bells capitols.

Tenim entés que'ls regidors catalanistas están treballant activament en aquest sentit, ja que constitueix una verdadera disbauxa aixó de que'ns costi més diners la destrucció d'un sol microbi que la de la casa Estruch.

Més monas que algunas monas
que'ls padrins donan als noys,
ne conech dos de molt bonas
que de lluny semblan personas...
Son... en Socias y en Doys.

Quan l'embotellament dels sis tinents d'arcaldes, tots els diaris, sense distinció de partits, van celebrar la pensada, però ab temps y palla maduran las nespras y cambian de parer algún d'aquells diaris, y tot quant a las horas escrigueren alabantho, son avuy plans y solts més o menos disfressats demanant que's deixin lluir "las inteligencias y otras grandes cualidades que a merced de Barcelona tienen los embotellados."

Te rahó el colega, que aixó escriu; cal obrir la botella ab molt cuidad, y per un moment: el precís pera ficar hi al *guerrero* que dona *las noticias* tan perjudicials a la nostra salut municipal.

A Girona s'anuncian pera'l mes de Maig uns Jochs Florals, organitzats per la publicació catalanista *L'Es-*

derroch. Això de que sigui catalanista la entitat organitzadora del Certamen, ja es satisfactori. Però ho es molt més si's té en compte el mal estat en que's trobava d'alguns anys ensà la "Asociación literaria" d'aquella ciutat, abandonada a gent inepte, incapàs d'escriure un sol paragraf literari.

Figureus que'l que actuava de *presidente* — en castellà y tot — de la tal *Asociación* era un bon senyor que, literariament, no tenia altres mèrits que'ls d'haver escrit el programa de la assignatura de Llatí, de la quen'estava encarregat a mitjas al Institut de Girona. Ab tot, ell se creya que'n tenia un altre de mèrit: el de ser manco... com Cervantes.

—Manco com en Cervantes, guapo com en Cervantes y sabi com en Cervantes — solia dir.

Y lo millor del cas era que s'ho creya de bona fe.

Perqué de bona fe'n tenia molta el senyor de que's tracta. Figürinse que cada any, al venir el temps en que havia de renovarse la junta de la *Asociación*, se treballava la candidatura com si s'hagués tractat d'unes eleccions de diputats a Corts. El cas era ser president etern y poguer fer cada any, al acte del Certamen que organitzava pel Novembre la *Asociación*, el discurs de gracias, que podia fer estereotipar un any per l'altre, donchs sempre deva lo mateix: "La

augusta dama que se ha dignado ofrecer premio en este concurso; los representantes en Cortes que han ofrecido generosamente valiosos donativos, — en general plomas de plata de treze a catorze pessetas y medallas del tamany d'una pessa de mitg duro; — las distinguidas damas y hermosas señoritas que han contribuido con sus encantos al mayor lucimiento del acto que acabamos de celebrar, los poetas que han concurredo con sus inspiradas composiciones al Certamen, todos, en fin, los que nos han prestado su esfuerzo, merecen los más expresivos plácemes de la Junta Directiva, etc., etc.

Per aquest istil se expresava cada any. Y els pobres autors que havian tingut la bona fe d'assistir al acte, encara tenian després la pega de rebre uns diplomas en que lo que més s'hi veyia era la firma del esmentat senyor, que ocupava un pam, ab tot y anar en duas ratllas: l'una que deya "Dr. Don" y l'altre que duya el nom y els apellidos. Perque'ls diplomas que's donavan als autors, no'ls firmava may, com era degut, el president del Jurat, sinó el de la famosa *Asociación*.

Tornant al "Enderroch", Deu vulgui que'l seu Certamen, anunciat en forma modesta, tingui un éxit ben falaguer.

Y Deu vulgui també que, ab un esforç unánim dels catalanistas gironins, se pugui formar una entitat que substitueixi a la *Asociación literaria*, cau, d'algún temps ensà, de nulitats y patums.

Bons mots

Una minyona s'encamina a casa la lletera pera comprar un vas de llet, y al serli omplert, se'l mira ab estupefacció, exclamant:

—Peró, ¿qué m'havau donat aquí? ¡Aixó no es llet, aixó es aygua pural!

La lletera mira'l vas y respón tranquilament:

—¡Miri que es cas! Avuy s'han des-cuydat de afegirhi la llet.

Diálech entre un malalt y un metge.

—Digui per favor, senyor metge ¿curaré?

—Sens dupte—respón el doctor trayent a fora un full.

—¿Veü? aquesta es l'estadística del seu cas; de cent, sen cura un.

—¡Donchs, estich perdut!—exclama'l malalt ab desespero.

—Al contrari, vosté es, per fortuna, el centéssim que jo curo; els altres norantanou son morts.

Un *inglés* se presenta a casa'l deutor per centéssima vegada.

El *boer* li diu, com sempre, que no n'hi há de fetés.

L'*inglés*.—Entengui, senyor meu, que ja estich cansat...

El *boer* (avisant al criat).—Joan, porta una cadira al senyor.

E. ZOLA Y B.

ALEGORÍA PRIMAVERAL

¡Senyor quina exuberancia! si en Wagner sigués aquí segur que s'inspiraria per escriure un nou Sigfrid.

Tot una setmana de no sentir música ja era massa. Per això tothom, ataleyat, va anar a fer cúa a las portas del Liceu pera veure estrenar *La Tosca*.

La Tosca (be prou ho diu el nom) es una mossa manella que per tot se fica. Entra a l'iglesia a tot'hora com si fos a casa seva; crida, canta y arma soroll ab mals modos y cara groixuda; allí hi va conèixer l'arcalde de barri, y pel sol fet de preguntarli si era d'ella un vano que acabava de trobar, ja's pren la llibertat d'anarli a fer una visita.

Cabamental l'home estava amohinat per la vinguda del restaurador de l'iglesia que li anava a cobrar un compte atrassat; era fort de geni, se sentí ab certas ansias y li va agafar un treball que per poch s'hi queda. Donchs res d'aixó priva a *La Tosca* de quedar-se y ajassarse per las cadiras y destorbarlo de sopar. Es veu que era una dona consentida per tot arreu, com ara en Girona pobre, però mala púa, porque, tot jugant ab l'arcalde, me li venta un mastegot al ventrell per l'arch de dits, que ab un xich més li costa un peix.

Era maniosa, y las havia pegadas per ferse amiga del pintor. Aquet, que ja n'estava carregat fins al capdemunt, un dia agafa quatre soldats que tenia allotjats a casa seva (aixó era a primers de sigle passat y'ls allotjaments eran cosa corrent), s'hi arregla pera simular un fusellament, y crida a *La Tosca* y li diu: O'm deixas o bé'm faig matar. Y's fa tirar quatre tiros, però ella no s'ho empassa y, per venjansa, salta de peus demunt d'un *pesebre* que'l pobre pintor feya temps que arreglava per Nadal dalt de las golfas. Tots hi corren, però ja estava fet.

Aquets casos son lo de més relleu en l'ópera, y no en diém més porque de molts es bé prou coneguda. Hi han altres incidents que fan llarga la funció però que no tenen importancia, com per exemple, en el primer acte, aquell en que *La Tosca* es fa amiga del Arcalde. Aquest anava a la iglesia buscant un subgete que li havian dit que s'hi amagava com a matuter, y al capdevall era un pobre de solemnitat que hi feya la siesta. Prou es descubreix quan se troba la cistella en el diálech ab el Sagristiá, que la presenta al Arcalde.

Arcalde:—¿Qué es aixó?

Sagristiá:—Miri, cigalas.

Arcalde:—¿Cóm cigalas?

Sagristiá:—Vuy dir burillas.

Ab aquet xasco quedan tots sofocats, sobre tot el *gura* que's pensava haver fet el descobriment.

La música descriu els més petits detalls: el tercer acte, que passa al carrer de Calderers, sembla talment que hi hagi una dotzena de tallers. El ball de patacada que's sent desde casa l'arcalde, ni que's presencí. ¿Y'l *Te Deum* del primer acte, tant espatarrant, ab acompanyament de canonadas? Per lo grandió sembla la Marsellesa. Y aixís que s'aixeca el teló de l'últim acte, aquella imitació d'una cría de virám, ¿que no'ls agrada?

No la deixin escapar, váginti demá, porque diuen que no la farán més.

XIM-XIM.

Gargots y coloraynas

“Retirado, ya compuesto de ediciones anteriores.”

Don Ernest Soler de las Casas ha fet y publicat lo següent: “Goitz que tots los pintors que hi llucan, tant si son Lluchs com si no son Lluchs, dedican a Sant Lluch”, una invitació, una “taula” y una “Lletra endreçada a en Joan Baptista Parés, menestral honorat de la comtal ciutat de Barcelona e amo del hostatge de la pintura catalana”.

Tot aixó, que representa una pila d'horas de feyna, no té cap altre obgete que'l de fer broma y anunciar mitja dotzenota de quadros que ha exposat a Can Parés y que no han conseguit convéncer a ningú.

N'hi há un que's titula “L'hora romántica” y que, segons un meu amich deuria titularse: “L'hora tonta”, pera significar que tothom, per sabi que sigui, ne té una. Es tanta la negror del quadro, que sembla, més que altra cosa, la representació dels Llims.

Además hi há un paller, al peu del qual s'hi veu una parella que dorm a la palla.

Per lo demés, la exhibició resulta en conjunt forsa neulida. Y ho resulta sobretot per la importancia que sembla haverli volgut donar el senyor Soler, malgastant tant paper y tants versos en anunciarla.

També hi há al mateix Saló Parés una pila d'obras d'un tal Espinalt, en las que hi figuran reproduits ab preferencia tipos d'escolans vestits de vermell. Se veu que deu ser clerical l'autor.

Al centre del pany de paret que ocupan aqueixas obras, s'hi veuen en un quadro els retrats den Sagasta y en Moret, disfressats de moro, pera simbollarsens dubte aquella dita: “Afártam y dígam moro”.

¡Ah! las ninfas brutas y las ayguas térbolas den Brull, han sigut apilotadas casi totas a un pany de paret, esperant compradors.

Y aquestos ¡ay! no venen.

En cambi es molta la gent que ha anat a veure'l bonich quadro representant “L'elevació de la Creu”, que te'l nostre colobrador artístich Sr. Borrell a can Rovira. Es un quadro que realment trenca'l cor.

FOLCHI.

MACOS Y MICOS

Macos: *Un trovador enragollat; Sang de Caygol.*

Micos: *Xongo; Un trident d'Ausona; Pissarra; J. M.; Baró de Macaca; Un amich de la Lluïseta.*

P. M. R.: Las actuals circunstancias fan impublicable'l seu article, y a més es massa llarch.—*Peret del Vallés*: Aprofitaré quelcóm.—*Artus*: Gracias, però ja hem insistit prou sobre aquest assumpto.—*Mario*: La caricatura es perillosa.—*E Llenocipa*: Es mansoy.—*M. Saled*: Vosté té *sombra*, però las poesias que'ns envia no las podém publicar, l'una porque'ns picarían els dits y l'altra per la escabrositat del assumpto y per la seva excessiva extensió.—R. V.: Publicarém alguna cosa de lo que'ns envia.—*Pere Pau*: Aceptadas ab molt gust las sevas proposicions; li agrahiriam que's servis passar per la Redacció qualsevol dia, de sis a vuyt del vespre.

Imprempta de MARIÁN GALVE, Avinyó, 18

Llibreria **RONQUILLO** - Barcelona - Zurbano, 6
ANUARI RIERA

pera
1902

Un tomo tela 18 pessetas

LA MODA ELEGANTE

Periòdich especial pera senyoras y senyoretas indispensable a tota casa de familia
 Surt els días 8, 14, 22 y 30 de cada mes

PREUS

1. ^a edició un any,	40 pessetas;	6 mesos,	24 pessetas;	3 mesos,	11 pessetas
2. ^a " " "	24 " " "	" " "	12 " " "	" " "	8 " "
3. ^a " " "	18 " " "	" " "	9 " " "	" " "	5 " "
4. ^a " " "	14 " " "	" " "	7 " " "	" " "	4 " "

Casa Especial en Fonógrafos y Gramofons

PLACAS Y CILINDRES DE TOTA MENA

TALLER DE REPARACIONES

EL FONÓGRAFO

†† Fernando VII, 49. — BARCELONA ††

BURELL & Co

CONSTRUCTORES NAVALS

Barcos de vela y vapor, remolcadores, llanxas de vapor y de salvament, gabarras, barcoscisternas, etc., etc.

ESPECIALITAT EN YACHTS

TALLER DE VELÁM

LONAS INGLESAS Y DE FABRICACIÓ DE LA CASA

Reparacions, maquinaria y tota clase d'accessori. pera la marina.

ASTILLERS: Can Tunis

BARCELONA:

OFICINAS: Escudellers, 62, pral.

LA DALIA

GRAN SABATERIA

Aviñó, 34 — BARCELONA

Calsat de totes classes, cosit a mà, pera senyoras, senyors y noys, a preus sumament barats.

Desde 1'50 á 18 pessetas

Aviñó, 34 — BARCELONA

GRAN CLIXERÍA

Estereotipia, Galvanoplastia, Fotograbat y Grabat directe (Autotipia)

ANTÓN VIDAL MARTÍ

Carrer de Aribau, 17. — BARCELONA

MIQUEL HORTA

FABRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA
 Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus

Baixada de Gervantes, 3. — Prop del Bolsi

Aquesta casa ven la perfeccionada màquina de escriure ADLER

ELS FORTS D'ESPERIT

«Hemos recibido una carta firmada por una comisión de liberales, quienes invitan á todos los amantes del progreso, y de la libertad para que mañana, día que los rutinarios dedican á visitar sagrarios, concurren con sus familias á la montaña de Pedralbes para celebrar una merienda.»

(«El Dituxto», Número del 26 de Mars.)